

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Міжнародного гуманітарного університету, Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Правове регулювання прикордонної діяльності у сучасній державі: загальнотеоретичне і компаративне дослідження» за спеціальністю 081 «Право» 17 червня 2023 року.

Матвеев Олексій Валерійович, 1987 року народження, народився в м. Одеса, громадянин України, освіта вища: у 2013 році закінчив Одеський національний морський університет і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста-правознавця.

Займає посаду начальника прикордонного оперативно-розшукового відділу «Одеса» Головного оперативно-розшукового відділу 26 прикордонного загону, підполковник.

Дисертацію виконано в Міжнародному гуманітарному університеті, м. Одеса.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор Анатолій Федорович Крижановський.

Здобувач має 7 наукових публікацій, які розкривають основний зміст дисертації, з них 2 статті у періодичних наукових виданнях іншої держави, що входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію, та 3 статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України. Додатково положення дослідження відображені в 2 опублікованих тезах виступів на всеукраїнських конференціях:

1. Матвеев О. В. Засади правового регулювання діяльності з охорони кордону в Україні. *Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2021. № 54, том 1. С. 13–16.

2. Басараб О. Т., Матвеев О. В. Компаративний аналіз Закону України «Про державну прикордонну службу України» та Закону Польщі «О стражи гранічней». *Правові новели*. 2021. № 13. С. 8–14

3. Pryimachenko D., Ivanskyu A., Lipynskyi V., Matvieiev O., Povoroznik A. Counteracting illegal border crossing and human trafficking: comparative analysis. *Amazonia Investiga*. 2021. № 10 (42). С. 196–205.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Манько Денис Григорович, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету, висловив позитивні враження від процесу захисту, звернув увагу на процес модернізації захистів дисертацій, формату дискусії, підкреслив здобутий здобувачем необхідний рівень компетенції в результаті навчання, що дозволило дисертанту оперувати категоріальним апаратом, проводити наукову розвідку, водночас звернув увагу на ґрунтовність проведеного дослідження та отриманих результатів, що у підсумку надало можливість отримати дослідження, яке відповідає актуальності, нагальним потребам сучасної практики, має теоретичне обґрунтування, що вказує на необхідний належний, високий рівень наукової обґрунтованості положень, пропозицій та рекомендацій, що зроблені у дисертаційному дослідженні та були опубліковані у наукових публікаціях. Висловив думку, що Олексій Валерійович повною мірою розкрив предмет дослідження, досяг поставленої мети, а отримані висновки мають значення для розвитку теорії права та практичної діяльності, робота відповідає вимогам академічної доброчесності та всім вимогам, що висуваються до такого роду робіт, а здобувач заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

2. Атаманова Наталя Віталіївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету, критичні зауваження щодо змісту дисертації виклала у рецензії та озвучила під час виступу рецензента, водночас підкреслила комплексний характер представленого дисертаційного дослідження, позитивізм наданих у роботі авторських визначень, дефініцій державного кордону, проте для рецензента як для історика права було важливим простежити саме цей аспект питання, про що у розділі 2, підрозділі 2.1. «Генеza правового регулювання прикордонної діяльності» досить багато уваги цьому приділено саме з історичної точки зору, тому праводоступництво цього питання реалізовано досить давно, тому досить важливо, що історичні питання підіймалися не лише з позиції нашої держави, а й з позиції загальної історії права, зокрема і на міжнародній арені. Висловила точку зору, що робота виконана на досить високому теоретичному рівні, відповідає абсолютно всім вимогам, які висуваються до такого роду робіт, вказала, що підтримує здобувача у присудженні йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

3. Арабаджи Наталя Борисівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного гуманітарного університету, виклала у письмовій формі у рецензії критичні зауваження та оголосила їх під час виступу, у дискусії висловила свої позитивні враження від роботи та публічного захисту, звернула увагу, що на сьогодні першочерговим є питання захисту державного кордону, тому можна стверджувати, що захист та охорона державного кордону є основним головним об'єктом діяльності Державної прикордонної служби України, зважаючи на це, актуальність дисертаційного дослідження має надзвичайний характер. Вказала, що представлене дисертаційне дослідження є першим, що досліджує саме проблематику правового регулювання прикордонної діяльності не лише в загальнотеоретичному, але й компаративному аспекті. Підкреслила, що робота відповідає всім вимогам. Звернула увагу на

позитивні моменти дисертації. Зазначила, що буде підтримувати здобувача щодо присудження йому ступеня доктора філософії.

4. Богущкий Павло Петрович, доктор юридичних наук, доцент, завідувач наукової лабораторії військового та міжнародного гуманітарного права Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України», дискусійні положення викладено офіційним опонентом у наданому відгуку на дисертацію та оголошено під час виступу, водночас під час дискусії офіційний опонент підкреслив цінність представленого наукового дослідження, зазначив, що правильно дисертантом визначено тему, мету, завдання, які безпосередньо були досягнуті під час роботи, вказав, що, окрім зазначеного, цінність виявляється в тому, що наукове дослідження спонукає до дискусії, до нових думок та надає поштовх до розвитку цієї проблеми, розкриття, розгортання та вирішення вже на іншому рівні. Офіційний опонент вважає, що робота відповідає всім заявленим вимогам, водночас звернув свою увагу на значення дослідження, оскільки завжди виникає питання чи має дисертація прикладний характер, чи це є загальнотеоретичне дослідження? Підкреслив, що робота Олексія Матвеева є загальнотеоретичним дослідженням, тому і спонукає до нових дискусій. Зазначив, що є момент, внесений в роботу, від якого можна було б і відійти, але підняття такого питання як «кордон» чи «прикордонне право», яке так активно обговорюється, хоча це не є основою роботи, але це «родзинка», яка надає змогу замислитися та подумати. На думку офіційного опонента, питання правового регулювання прикордонної діяльності – це все ж таки питання безпеки державного кордону та питання національної безпеки, у роботі така позиція є, на чому і було акцентовано увагу під час захисту. Підкреслив, що ціннісний аспект кордону – це безпека, але якщо і мета – забезпечення державного кордону, забезпечення національної безпеки, то можливо слід і розглянути було це питання з цього напрямку? Тоді кордонне і прикордонне право можна розглядати як право безпеки державного кордону, а це вже інший

погляд, до якого можна прийти. На переконання офіційного опонента, якщо дисертант і надалі буде приділяти увагу не лише професійній діяльності, але й науці, то це може стати ідеєю для докторської дисертації по прикордонному праву в контексті забезпечення безпеки державного кордону, національної безпеки. Висловив позитивні враження від відповідей здобувача на поставлені йому запитання. Проте, звернув увагу на питанні щодо того, чи правильно те, що охорону державного кордону віднесено до відання Міністерства внутрішніх справ? Зазначив, що здобувач заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

5. Балтаджи Поліна Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри державно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ, дискусійні положення викладено офіційним опонентом у наданому відгуку на дисертацію та оголошено під час виступу, водночас вона висловила підтримку тези, що робота має загальнотеоретичний характер, але висловила переконання, що колеги з міжнародного, конституційного та адміністративного права знайдуть в цій роботі для себе приводи для роздумів та дискусій, тому питання цінності роботи не лише для «теоретиків», але й для представників майже всіх галузей права не викликає жодних сумнівів. Крім цього, офіційний опонент зазначила, що робота наче про прикордонну діяльність та безпеку, але водночас можна вести мову про культуру права, безпеки, політики, освіти, тому такий ґрунтовний підхід дає підстави для подальшого наукового пошуку та для започаткування наукової дискусії та подальшого розгляду цієї теми. Висловила підтримку здобувачу щодо здобуття ним ступеня доктора філософії.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає,

Тих, що утрималися, немає

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Міжнародного гуманітарного університету, Міністерства освіти і науки України,

присуджує Матвесву Олексію Валерійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова
спеціалізованої вченої ради
доктор юридичних наук, доцент

Денис МАНЬКО